

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту Закону України «Про внесення змін до Кодексу України
з процедур банкрутства щодо забезпечення фінансування діяльності
саморегулівної організації арбітражних керуючих»

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроєкту

Кодекс України з процедур банкрутства був прийнятий 18 жовтня 2018 року, набув чинності 21 квітня 2019 року, та вступив у дію 21 жовтня 2019 року.

Ідею створення саморегулівної організації (СРО) арбітражних керуючих не можна назвати новелою Кодексу з процедур банкрутства. СРО були передбачені попереднім законом і функціонували досить давно. Проте проблемою було те, що членство в них не було обов'язковим, і таких саморегулівних організацій виникло чимало, п'ять з них навіть отримали офіційний статус саморегулівної організації в Міністерстві юстиції України.

На одному з форумів з конкурсного права від Асоціації правників України виникла ідея створення єдиної саморегулівної організації арбітражних керуючих, представники якої будуть входити до дисциплінарної комісії і захищати саме інтереси спільноти. Весь ринок арбітражних керуючих об'єднався навколо цієї ідеї, і вона знайшла своє вираження в прийнятому Кодексу України з процедур банкрутства.

20 листопада 2019 року на Установчому з'їзді створено Національну Асоціацію арбітражних керуючих України (НААКУ) — єдину передбачену Кодексом України з процедур банкрутства саморегулівну організацію арбітражних керуючих. Вже більше року відбувається процес її становлення, створення структури, визначення пріоритетних напрямків її розвитку, хоча активних членів арбітражної спільноти на сьогодні не більше 600.

В цьому процесі першочергового значення набуло питання належного фінансування СРО для виконання її статутних завдань, зокрема бюджет (кошторис) НААКУ, порядок його формування, розміри внесків, хто має здійснювати дані внески тощо.

Адже успішна діяльність та функціонування СРО є запорукою зміцнення професії арбітражного керуючого, який виконуючи функції службової особи підприємства-боржника є незалежним від усіх учасників у справі про банкрутство. А сильна і дієва НААКУ є запорукою забезпечення розвитку інституту арбітражних керуючих, захисту прав, свобод, і законних інтересів, професійної незалежності кожного арбітражного керуючого, гарантом створення сприятливих умов для здійснення професійної діяльності арбітражними керуючими та забезпечення представництва усієї спільноти арбітражних керуючих.

За аналізом, проведеним Радами арбітражних керуючих регіонів, до 15% арбітражних керуючих (від загальної кількості 1200) не мають намірів здійснювати діяльність арбітражного керуючого і виконувати обов'язки членів НААКУ (в тому числі, шляхом зупинення діяльності на строк, що перевищує 90 календарних днів). Відповідно, надходження від обов'язкових членських внесків оптимістично можна визначити з середньої кількості 945

арбітражних керуючих, що навряд чи дозволить реалізувати усі статутні завдання СРО і забезпечити їх фінансування.

Враховуючи зазначене, особливого уваги заслуговує пошук додаткових (зовнішніх) джерел фінансування СРО. Зокрема, згідно України з процедур банкрутства під час відкриття справи про банкрутство сплачується обов'язковий авансовий платіж у розмірі 9 мінімальних заробітних плат. Тож вбачається доречним передбачити оплату ще однієї мінімальної заробітної плати, яка б сплачувалася адресним платежем безпосередньо на рахунок СРО арбітражних керуючих. Тобто, коли розпочинається будь-яка справа про банкрутство, з неї вже має бути сплачений внесок у НААКУ. І це завдання не арбітражного керуючого, а того, хто ініціює початок цього процесу, що дасть змогу на даному етапі суттєво знизити фінансовий тягар для арбітражних керуючих.

У зв'язку із цим даним законопроектом пропонується внести зміни до Кодексу України з процедур банкрутства для забезпечення додаткового фінансування діяльності саморегулівної організації арбітражних керуючих.

2. Мета і завдання законопроекту

Головною метою проєкту є забезпечення належного фінансування діяльності саморегулівної організації арбітражних керуючих.

3. Загальна характеристика і основні положення законопроекту

Законопроект передбачає внесення змін у статті 30, 34 та 38 Кодексу України з процедур банкрутства.

У статті 30 передбачається технічна правка - виключення зайвого слова "відновлення", а також введення норми про те, що до моменту подання заяви про відкриття провадження у справі заявником (кредитором або боржником) також сплачується один розмір мінімальної заробітної плати на рахунок саморегулівної організації арбітражних керуючих (з 1 січня 2021 року ця сума становить 6000 грн.).

Також технічною є правка у статті 34, якою замінено помилкове зазначення трьох замість дев'яти мінімальних заробітних плат (адже мінімальна плата за місяць виконання обов'язків арбітражного керуючого становить три розміри мінімальної заробітної плати, відповідно за три місяці - дев'ять розмірів).

Вводиться обов'язок додавати до заяви кредитора (заяви боржника) про відкриття провадження у справі про банкрутство докази сплати одного розміру мінімальної заробітної плати на рахунок саморегулівної організації арбітражних керуючих.

Змінами до статті 38 вводяться додаткові підстави для господарського суду не пізніше п'яти днів з дня надходження заяви про відкриття провадження у справі або закінчення строку на усунення недоліків заяви повернути її та додані до неї документи без розгляду, якщо до заяви не додано докази авансування винагороди арбітражному керуючому дев'яти

розмірів мінімальної заробітної плати за три місяці виконання повноважень, а також якщо до заяви не додано докази сплати одного розміру мінімальної заробітної плати на рахунок саморегулювальної організації арбітражних керуючих.

4. Правові аспекти

У цій сфері правового регулювання діють: Конституція України, Кодекс України з процедур банкрутства.

Реалізація законопроекту не потребує внесення змін до інших законодавчих актів.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту Закону не потребує додаткових витрат з Державного бюджету України або місцевих бюджетів.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття законопроекту

Прийняття законопроекту сприятиме підвищенню рівня фінансової незалежності та ефективній діяльності саморегулювальної організації арбітражних керуючих - Національної Асоціації арбітражних керуючих України.

7. Запобігання корупції

У законопроекті відсутні правила і процедури, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень.

Народний депутат України

Алексєєв С.О.

ЕАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Алексєєв Сергій Олегович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000F832310085259000
Дійсний до: 09.02.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 205д9/1-2021/209008 від 24.06.2021

455588